

Schets 1 – Een eerlijke brief

A. Doel

1. *Betekenis benoemen:* In deze schets maken we kennis met de persoon Jakobus en wordt duidelijk aan wie en waarom hij zijn brief heeft geschreven.
2. *Actualiteit:* Zoals Jakobus een boodschap doorgaf, zo geven wij ook boodschappen door (in deze boodschappen geven we door wie we zelf zijn en welke betekenis Christus voor ons heeft).
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits:* In al ons spreken en in heel onze handel en wandel moeten we ten diepste doorgeven: 'Want de liefde van Christus dringt ons' (2 Kor. 5:14).

B. Achtergrondinformatie

- De auteur van deze brief is Jakobus. De vraag over welke Jakobus het hier gaat, is omstreden. Er komen in het Nieuwe Testament namelijk verschillende personen met de naam Jakobus voor. Bijvoorbeeld de apostel Jakobus, de zoon van Zebedeüs (Matth. 10:2); Jakobus, de zoon van Maria, de zús van de moeder van de Heere Jezus (Matth. 27:56), maar ook de broer van de Heere Jezus (Mark. 6:3). Over het algemeen wordt aangenomen dat de schrijver van de brief Jakobus de broer van de Heere Jezus is. Uit Joh. 7:3-10 blijkt dat de broers van de Heere Jezus niet geloofden in Zijn Messiaanse roeping. Ook Jakobus stond afwijzend tegenover het werk van Jezus. Maar waarschijnlijk is zijn ongeloof weggenomen door de opstanding en verschijning van de opgestane Jezus (zie 1 Kor. 15:7). Deze Jakobus nam in de gemeente van Jeruzalem een belangrijke plaats in.
- De aanduiding 'twaalf stammen in de verstrooiing' moet niet letterlijk genomen worden. Het is een algemene aanduiding voor het hele Joodse volk. Uit de Babylonische ballingschap zijn namelijk maar enkele stammen teruggekeerd. Deze stammen in de verstrooiing kennen en belijden de christelijke leer (ze zijn bekend met het Oude Testament), maar staan niet in rechtstreeks contact met de kerk in Jeruzalem.
- De brief van Jakobus is heel praktisch: hij wijst heel concreet de dingen aan die niet zijn naar het Woord van God. Hij merkt dat de christenen in de verstrooiing steeds minder weerstand bieden onder de zware vervolgingen en in de verdrukkingen. Leer en leven zijn niet meer in overeenstemming met elkaar. Jakobus schrijft uit liefde. Hij heeft het behoud van deze christenen en de gemeente, en zo de eer van Christus, op het oog.
- Verzoeking gaat uit van de duivel. Hij wil ons in de zonde laten vallen en ten gronde richten. Toch gaan verzoeken van de duivel niet buiten God om. Denk maar aan de geschiedenis van Job. Ze staan onder Gods bestuur. Hij gebruikt de verzoeking als een beproeving voor de gelovige om in het geloof staande te blijven. In de beproeving wordt duidelijk hoe echt het geloof is, net zoals zuiver goud getest wordt door het vuur. Alleen in Gods kracht kunnen verzoeken weerstaan worden.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Mark. 3:31-35; Mark. 6:3; Joh. 7:3-10; 2 Tim. 3:12
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 10, HC zondag 12 (vraag en antwoord 32) en HC zondag 52 (vraag en antwoord 127)
- **Literatuur:**
 - Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 1: Jakobus 1 en 2) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
 - Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
 - A. van Hartingsveldt-Moree – Brieven voor jou. *Bijbellezen met kinderen* (deel 1: Inleiding en Romeinen) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
 - Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip bij het lezen van de Bijbelgedeelten (ook bij de volgende schetsen)

Bij het lezen van het betreffende Bijbelgedeelte uit Jakobus zou je als leidinggevende verschillende vertalingen naast elkaar kunnen houden. Het verdient bovendien aanbeveling de Bijbelstudievragen uit onderstaand schema echt te gebruiken. Het is belangrijk dat jongeren begrijpen wat er nu precies staat!

Startopdracht

Maak een keuze om de startopdracht plenair te bespreken of ieder voor zich in te laten vullen. Vraag hoeveel sms'jes de jongeren ongeveer per week versturen en/of ontvangen. Laat ze ook aangeven waarom ze berichtjes versturen en wat ze doen met de ontvangen berichten.

Suggestie: stuur voorafgaand aan de verenigingsavond de leden een sms'je of een persoonlijke brief (afhankelijk van het niveau van de groep stuur je een heel duidelijk of juist heel onduidelijk bericht). Neem het bericht als uitgangspunt voor de startopdracht.

Alternatieve startopdracht

Vraag 1, 3 en 4 zijn zoekopdrachten. Jongeren krijgen zo meer kennis over de achtergrond van de persoon van Jakobus en zijn brief. I.p.v. deze vragen met elkaar te behandelen, kunnen de jongeren ook per groepje een vraag behandelen en het antwoord vervolgens in de grote groep 'presenteren'. Zo ontstaat er als het ware een presentatie over Jakobus. Laat de antwoorden op een groot vel papier schrijven en hang dit op tijdens de volgende avonden waarop deze Bijbelstudie wordt besproken.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 1:1 1. Van Wie is Jakobus een dienstknecht? 2. Aan wie schrijft hij zijn brief?	Bijbel Jak. 1:1 1. Aan wie schrijft Jakobus zijn brief? 2. Wat wenst hij de lezers toe? 3. Wat betekent dat?
Keuzevragen Vragen: 2, 3, 5, 6, 7 Stellingen: 1	Keuzevragen Vragen: 1-7 Bij vraag 4: Schrijf de Bijbelgedeelten op grote vellen papier. Laat de jongeren daar het onderwerp bij schrijven. Tip: vat bij een korte bespreking het onderwerp samen met één kernwoord en schrijf dit erbij. Stimuleer de jongeren om na te denken over vragen die ze bij dit onderwerp hebben. Schrijf deze vragen ook op het vel papier. Laat ze eventueel langs de flappen lopen en hun vragen opschrijven. Bewaar de flappen voor de volgende Bijbelstudies en behandel t.z.t. de vragen (let op: niet alle genoemde gedeelten komen in de schetsen naar voren, zorg wel dat de evt. vragen voldoende beantwoord worden). Stellingen: 2
Overige verwerking Aan de slag!	Overige verwerking Aan de slag!

D. Antwoorden en suggesties

Vragen

1.
 - a. Drs. P. Cammeraat schrijft in zijn verklaring: 'Jakobus laat zich er niet op voorstaan dat hij een broer van de Heere Jezus is. Vleselijke verwantschap is in het Koninkrijk van Christus van geen belang.' Zie ook Matth. 12:46-50.
 - b. Jakobus geeft met deze woorden aan dat hij het eigendom, en in dienst is van God de Vader en van God de Zoon. Hij stelt zich dus heel nederig op.
 - c. 'De twaalf stammen' (naar de zonen van Jakob) was een gebruikelijke aanduiding voor Israël. In deze tekst gaat het om gelovige joden (dus geen heidenen die tot geloof zijn gekomen, maar joden!)
 - d. Het betekent dat de christen-joden verstrooid zijn, namelijk over de Romeinse provincie Syrië, waaronder Israël valt.
2.
 - a. Persoonlijk
 - b. Bidden. Financiële steun. Zie voor meer concrete informatie www.opendoors.nl en www.friedensstimme.nl.

Aan de slag!

Bestel tijdig kaarten voor vervolgte christenen bij stichting Open Doors of Friedensstimme. Zorg dat u beschikt over voldoende teksten, bemoedigingen of groeten in de taal van het betreffende land (via de stichtingen verkrijgbaar). Laat de jongeren de kaarten schrijven. Het is ook mogelijk om een tekst in het Engels op de kaart te zetten. Laat jongeren eventueel een Engelse Bijbel meebrengen.

Vragen

3. Bijbelstudieopdracht over de persoon van Jakobus

Bijbelgedeelte	Waar? (plaats)	Wat? (gebeurtenis)
1 Kor. 15:7	Onbekend	De Heere Jezus verschijnt aan Jakobus na Zijn opstanding
Gal. 1:19	Jeruzalem	Paulus komt naar Jeruzalem om Petrus te bezoeken en ontmoet dan ook Jakobus, 'de broeder des Heeren'.
Hand. 12:17	Jeruzalem	Petrus komt na zijn bevrijding in het huis van Maria, hij vertelt over zijn verlossing door de engel en zegt dat ze

		dit ook aan Jakobus moeten vertellen.
Hand. 15:13	Jeruzalem	Jakobus spreekt op de kerkvergadering in Jeruzalem.
Hand. 21:18	Jeruzalem	Jakobus hoort van Paulus wat hij door de hand van de Heere onder de heidenen heeft mogen doen.

4. Bijbelstudieopdracht over de brief van Jakobus. Laat elk clublid (of als je een grotere club hebt, per tweetal of drietal) een gedeelte opzoeken. Bespreek daarna met elkaar welke onderwerpen de jongeren gevonden hebben.

Bijbelgedeelte	Onderwerp
Jak. 1:2-18	Volharding onder de beproevingen
Jak. 1:19-27	Niet alleen horen maar ook doen
Jak. 2:1-13	Het ware geloof is zonder aanzien des persoons
Jak. 2:14-26	Geloof zonder werken is dood
Jak. 3	Zonden van de tong
Jak. 4:1-12	Wereldsgezindheid
Jak. 4:13-17	Onzekerheid van het leven
Jak. 5:1-6	Veroordeling van de onbarmhartige rijken
Jak. 5:7-20	Vermaning tot geduld en gebed

5. a. Maak deze vraag vanuit algemene opmerkingen (naar de kerk gaan, Bijbellezen, bepaalde keuzes maken, kleding) concreet: een christen draagt het beeld van Christus, betrek hierbij HC zondag 12 (vraag en antwoord 32). Denk ook met elkaar na over de volgende vragen:
- Wat zijn identificatiefiguren voor jongeren?
 - Wie herinneren ze zich nog en waarom?
 - Hoe was die houding en dat gedrag van die persoon?
 - Op wie zouden ze willen lijken?
- b. Zijn christenen nog herkenbaar, wat stralen ze uit? Het herkenbaar zijn als christen is een heel belangrijk evangelisatiemiddel! Wat zien anderen aan ons?

Stellingen

- Laat naar voren komen dat het helemaal niet om je woorden en zeker niet om je vrome woorden gaat. Een bekende uitspraak binnen het evangelisatiewerk is: Getuigen, desnoods met woorden! Maak van de stelling ook een vraag: ben je al met (vrome) woorden naar iemand gegaan?
- Er is altijd iets zichtbaar: ons leven is uiteindelijk zwart of wit, geen grijs. We dragen vruchten van ongeloof (de Bijbel noemt dit ook wel 'werken van het vlees') of van geloof ('vrucht van de Geest'). Voor de tegenstelling tussen vruchten van het vlees en de vrucht van de Geest, zie Gal. 5:19-24.

Vragen

6. a. Benadruk het belang van een persoonlijk kennen van de Heere Jezus als je Borg en Zaligmaker. Dat wil Hij nog steeds geven. Wijs op de rijkdom van de Doop en van Gods beloften.

b. Laat aangeven waarom ze dit belangrijk vinden om door te geven.

c/d. Neem hierin zelf het voortouw. Geef een gesprek weer dat je zelf voerde, geef ook aan hoe je dit gesprek voerde, hoe je aan het gesprek begon (biddend?) enz. Geef ook je eigen moeite weer om met anderen over de Heere en Zijn dienst te spreken. Laat ook iets doorstralen van het belang (en de vreugde die je soms ook hierin mag ervaren) om met anderen over de Heere te praten.

Wat weerhoudt ons? Angst om uitgelachen en niet begrepen te worden, angst om niet meer mee te tellen? De duivel wil dat we zwijgen, het moeilijk vinden om uit te leggen!

7. Zie ook Matth. 10:24-25 en 2 Tim. 3:12

'Wie midden in de wereld voor Christus uitkomt in woord en daad, zal onvermijdelijk in de een of andere vorm de smaadheid van Christus ondergaan. De christen die zich uit de wereld terugtrekt of die de wereld gelijkvormig wordt, heeft daar weinig last van.' (Bron: Leren en leven)

Voorbeelden: negeren, verachten, zonder reden iets weigeren, niet mee kunnen doen en niet begrepen worden, gekwetst worden, vernederd worden, niet meetellen, gelasterd en uitgelachen worden.

E. Extra voorbereiding

Bij Stichting Open Doors of Friedensstimme kaarten voor vervolgte christenen aanvragen en stukjes tekst in de betreffende taal. Denk ook aan voldoende frankering!

Schets 2 – Horen en doen!

A. Doel

1. *Betekenis benoemen:* In deze schets gaat het er om dat horen en doen onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Er komt naar voren wat de hoorders (niet) doen en wat zij doen die daders van het gehoorde Woord zijn geworden.
2. *Actualiteit:* Horen en doen moeten zowel in het geestelijke als in het maatschappelijke leven gestalte krijgen.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits:* Gods Woord en wet zijn spiegels waarin we zien wie wij zijn en Wie Christus wil zijn. Gods Woord verandert het hart en het leven.

B. Achtergrondinformatie

- Een spiegel toont ons het vuil in ons gezicht met als doel dat we het wegwassen. Gods Woord toont ons onze zonden opdat we er berouw over zouden hebben en vergeving zouden zoeken. Het Woord toont wat verkeerd is opdat we ons gedrag veranderen. Gods Woord is geen vleierende, maar een eerlijke spiegel. Het laat ons de verdorvenheid van onze natuur zien, het verkeerde wordt voorgehouden, het zegt ronduit wie wij zijn. Het Woord zegt echter ook Wie Christus door genade voor zondaren wil zijn. Om iets te kunnen zien in een spiegel heb je licht nodig. Zo hebben we bij de spiegel van Gods Woord het licht van de Heilige Geest nodig!

Matthew Henry zegt hier in zijn Bijbelverklaring het volgende over:

- Het is onze plicht om Gods Woord te horen en onze harten erop te zetten om dat te verstaan en niet te spreken volgens onze voorstellingen of meningen van mensen en daarover in hete hartstocht te geraken. Het is onze plicht om onze harten en oren open te zetten en om te horen wat God door Zijn Woord ons te zeggen heeft. Begerig zijn om gekneet en gevormd te worden door de leringen en voorschriften van het Evangelie.
- Horen: het doel van het horen van Gods Woord is de zaligheid van onze ziel. Gods Woord maakt zielen wijs tot zaligheid. Wanneer je een hoorder blijft, bedrieg je jezelf. Je vindt het dan voldoende om je hoofd met kennis te vullen, je hart blijft leeg, het brengt geen goede vruchten voort.
- Zuivere godsdienst: door Zijn genade houdt God ons hart en leven rein van de liefde tot de wereld en de verzoeken van/tot de zonde. Onbesmet bewaren van de begeerlijkheid van het vlees, je ogen en de grootsheid van het leven.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Matth. 7:24-27 (kern: Matth. 7:24a), Luk. 6:47-49 (kern: Luk. 6:47a, 49a)
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 2-4, HC zondag 32 (vraag en antwoord 86), HC zondag 33 (vraag en antwoord 91), HC zondag 44 (vraag en antwoord 115)

- **Literatuur:**

Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 1: Jakobus 1 en 2) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen

Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip bij het lezen van de Bijbelgedeelten

Handelingen 9:36-43 (de geschiedenis van Dorkas) vormt een mooie illustratie bij de gedeelten uit Jakobus. Lees de gedeelten uit de Jakobusbrief vóórdat de inleiding gelezen wordt en maak het verband duidelijk met de geschiedenis van Dorkas (die in de inleiding aan de orde zal komen óf – wanneer er geen inleiding gehouden wordt – eventueel aanvullend gelezen kan worden).

Startopdracht

Laat de jongeren bij de startopdracht heel nauwkeurig omschrijven wat ze zien. Dus niet alleen: ogen, maar grijze ogen. Dit i.v.m. de verdere uitleg van deze Bijbelstudie. (Niet alleen de algemene zonden benoemen, maar de zonden die specifiek zijn voor jou, je persoonlijke zonden. Dat zijn de zonden die je aankleven en die voor iedereen anders kunnen zijn.)

Breid de startopdracht evt. uit door elkaars spiegelbeeld te laten omschrijven.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 1:22-27 1. Welk voorbeeld noemt Jakobus? 2. Doet deze man iets met wat hij in de spiegel heeft gezien? Hand. 9:36-43 3. Wat is een andere naam voor Dorkas? 4. Wat staat over haar geschreven? 5. Wat lieten de weduwen aan Petrus zien?	Bijbel Jak. 1:22-27 1. Welk voorbeeld noemt Jakobus? 2. Waarom doet deze man niets met wat hij in de spiegel heeft gezien? Jak. 2:14-18 3. Hoe noemt de Bijbel het geloof zonder de werken? 4. Kun je je geloof uit je werken laten zien?

Keuzevragen Vragen: 1, 2, 5, Stel je voor! Stellingen: 1 Leesstukjes Ik heb het al zo druk!	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4, 6, Stel je voor! Stellingen: 2, 3 Leesstukjes Gesprek met Joost Boom – wortel – vruchten
Overige verwerking Water en inkt Zingen	Overige verwerking Water en inkt Alternatieve verwerking vraag 6 (zie D)

D. Antwoorden en suggesties

Vragen

1. Aan de hand van een heel herkenbaar voorbeeld maakt hij de mensen duidelijk wat hij wil zeggen. Het gaat niet om het voorbeeld, maar om datgene wat hij met het voorbeeld bedoelt.
2. Gelijkenissen: huis op de rots, de zaaier, parel van grote waarde, enz.
Concreet: een kind in het midden stellen (worden als een kind).
3.
 - a. Omdat de wet laat zien dat we tegen al Gods geboden hebben gezondigd. We leren onze zondige aard daardoor steeds meer kennen.
 - b. Om ons te laten zien dat we onszelf niet kunnen reinigen, dat we een Ander nodig hebben die Gods geboden wel heeft gehouden en de straf op onze overtredingen heeft gedragen. Het doel is dat we begerig worden om de vergeving in Christus te zoeken en om te leren om naar Gods geboden te leven.
 - c. De spiegel laat niet alleen zien dat je zonden hebt, maar dat je zondaar bent. Het wijst je ook heel specifiek jouw (karakter)zonden aan.
 - d. -
4. Dit kan een heel eerbiedig, aandachtig, toestemmend luisteren zijn (ten diepste is dit ook een onverschillig, ontkennend luisteren). Je bent het eens met wat de Heere in Zijn Woord zegt. Je vond de preek van de dominee mooi, je kunt je nog herinneren wat je gehoord hebt, je kunt het zelfs herhalen naar anderen en erkennen als de waarheid, je voelt dat je bekeerd moet worden. Maar vervolgens doe je er niets mee! Je vergeet dat je onder de 'vlekken' van de zonde zit. Je hebt het reinigingsmiddel (bloed) niet nodig.

Stel je voor!

De tekst in dit kader is met name bedoeld om duidelijk te maken hoe wij zijn. De vuile streep op onze wang zullen we gelijk wegvegen (als iemand je er op zou wijzen, ga je gelijk kijken). Je hoort het en doet er iets mee. Datgene wat we horen uit het Woord leggen we zo makkelijk naast ons neer, we nemen ons voor om hier mogelijk later wel iets mee te doen. Je hoort het en doet er (voorlopig nog) niets mee.

Vraag

5.
 - a. 'Een iegelijk dan, die deze Mijn woorden hoort en dezelve doet (...).' Beide bouwers in de gelijkenis wisten hoe ze een huis moesten bouwen. Ze hadden het beiden gehoord. De dwaze bouwer handelde niet naar datgene wat hij gehoord had. De wijze bouwer handelde wel naar datgene wat hij gehoord had.
 - b. We mogen die twee niet van elkaar losmaken, omdat de Heere Jezus dit zelf aan elkaar heeft verbonden. Horen en doen zijn onlosmakelijk verbonden. Betrek bij het antwoord ook het gedeelte uit het leesstukje boven deze vraag.
 - c. Ze doet werken van liefdadigheid en barmhartigheid. Nooit doen de armen tevergeefs een beroep op haar (financiële) hulp. Dorkas maakt kleding voor de armen en toont op deze wijze haar liefde voor de Heere Jezus.

Stellingen

Beide stellingen gaan over het belang dat ons belijden (met woorden) met onze daden in overeenstemming is. Een christen belijdt dat hij God liefheeft boven alles en zijn naaste als zichzelf. Dit is wat God van ons vraagt. In het liefhebben van de naaste blijkt de liefde tot God. Het liefhebben van God kan nooit losgemaakt worden van de liefde tot de naaste. In je daden laat je zien Wie je door genade mag en wil dienen.

Gesprek met Joost

Maak duidelijk dat het in deze schets niet in de eerste plaats gaat over de liefde tot de medemens zonder meer. De Bijbel wordt dan uit zijn verband getrokken. In dit Bijbelgedeelte gaat het over het horen en doen. Onze daden hebben altijd een grondslag, een fundament. Als het goed is, is het fundament van al ons handelen het Woord van God en de liefde tot God. Alleen dan zijn onze daden echt tot eer van God en beantwoorden we aan het doel van ons leven (God verheerlijken).

Ik heb het al zo druk!

Het gaat hier niet om de tijd die Frits niet denkt te hebben, maar de motivatie om het niet te doen. Hij ziet ten diepste het nut er niet van in, weet dat zijn vrienden het (ook) belachelijk zullen

vinden. De Heere vraagt in Zijn Woord dat we Hem liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf.

In de Bijbel worden de weduwen en wezen regelmatig genoemd. Zij hadden het heel zwaar. Ze moesten voor zichzelf zorgen en werden vaak niet beschermd of geholpen. Met deze weduwen en wezen worden ook andere mensen die hulp nodig hebben bedoeld. Mensen in jouw omgeving die jij kunt helpen om hun last te verlichten (dus ook die zieke klasgenoot, de oude buurman).

Met bezoeken wordt bedoeld: alles wat je doet om iemand te helpen en iemands last te verlichten.

Water en inkt

Doe het proefje (liefst in een grote glazen vaas zodat iedereen het kan zien) en leg daarna de betekenis van dit voorbeeld uit.

Langzaam doortrekt de inkt het water en is het water niet meer zuiver, maar bevlekt, bezoedeld. Zo is het ook met de wereld om ons heen. Alleen 'de vreze des Heeren', God liefhebben met heel je hart, doet je wegvlugten van het kwaad.

Stelling

Tegenvraag: Zou je het willen? En als je het zou kunnen, zou je het dan doen?

Vanuit onszelf is het onmogelijk, ons zondige hart vindt en zoekt altijd aansluiting bij de dingen van de wereld. Ook kinderen van God – die leven van Zijn genade en vergeving – moeten belijden dat ze iedere dag nog veel zonden doen. En toch verlangen ze te leven naar het Woord dat zegt: 'Zijt heilig, want Ik ben heilig' (1 Petr. 1:16b).

Boom – wortel – vruchten

- Wortel zuivere godsdienst: de vreze des Heeren, het liefhebben van de Heere met heel je verstand en heel je hart en al je krachten.
- Vrucht zuivere godsdienst: liefde tot de naaste, haten van de zonde
- Wortel onzuivere godsdienst: liefhebben van jezelf, de zonde en de satan
- Vruchten onzuivere godsdienst: allerlei zonden

→ Zie ook Gal. 5:16-26.

Vraag

6. Van deze vraag kan ook een praktische opdracht van gemaakt worden. Laat de jongeren naar iemand (uit de gemeente) gaan die de Heere dient. Laat ze een aantal van de genoemde onderwerpen bespreken. Het is ook mogelijk om iemand uit de gemeente uit te

nodigen en te vragen of hij/zij iets wil vertellen over: 'Als Gods Woord in je hart komt, verandert dat niet alleen je hart, maar ook je leven!'

E. Extra voorbereiding

- Zorg dat er voor alle leden een spiegeltje is of geef ze de opdracht om zelf een spiegeltje mee te brengen.
- Glas water en inkt (o.i.d.)
- Muziekinstrumenten meenemen.
- Bij alternatieve verwerking vraag 6: contact leggen met één of meer gemeenteleden.

Schets 3 – Niet alleen letten op wat je ziet!

A. Doel

Betekenis benoemen: In deze schets gaat het over het niet aanzien van iemand op grond van uiterlijke kenmerken of omstandigheden. De ware rijkdom ligt niet in iemands uiterlijk, maar in een hart dat de Heere heeft leren vrezen.

Actualiteit: Het afgaan op iemands uiterlijk of afkomst leidt al snel tot discriminatie. Ook wij zijn geneigd om naar de buitenkant te kijken. Juist in onze (westerse) maatschappij is uiterlijk enorm belangrijk. Ook worden jongeren geconfronteerd met pesterijen (op school) en discriminatie (in het nieuws).

Christus centraal stellen – de persoonlijke spits: God ziet de persoon van mensen niet aan, maar kijkt naar ons hart. Hij wil ons aannemen, niet op grond van wie wij zijn of wat wij doen, maar op grond van het offer van Zijn Zoon. In dit werk is alleen de ware rijkdom te vinden. Dan geldt wat van Mozes geschreven staat in Hebr. 11:25-26: 'Verkiezende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons'.

B. Achtergrondinformatie

- In Gods ogen zijn wij allemaal gelijk. Rijkdom maakt ons niet aantrekkelijker voor God (Hij is de Gever!) en armoede niet minder aantrekkelijk. Er is bij God geen aanneming des persoons en daarom moet die er bij ons ook niet zijn.
- Als je belijdt dat je gelooft in de heerlijkheid van de Heere Jezus Christus, mag je niet de uiterlijke, wereldse voorrechten als maatstaf nemen. Als we dit wel doen, wordt de heerlijkheid van de Heere overschaduwd. Het geloof in de Heere kan niet samengaan met onderscheid tussen rijk en arm en het bevoorrechten van de één boven de ander. Het gaat de Heere om ons hart. Hebben we God lief boven alles en de naaste als onszelf? Daar gaat het om!
- De wet volbrengen is de wet onderhouden. Het gehoorzamen van de wet is naar Gods eis en naar Zijn wil.
- Het vonnis over zondaren die (tegen beter weten in) niet goed (barmhartig) zijn geweest voor hun naasten, zal zonder barmhartigheid zijn. Het is een onbarmhartig oordeel: niet verzacht of getemperd met barmhartigheid of genade van vergeving...
- We moeten niet alleen rechtvaardig en onpartijdig zijn, maar ook medelijdend en barmhartig ten opzichte van de armen.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** 1 Sam. 16:1-13; Jes. 55:1-2; Matth. 5:7 en Openb. 3:17
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 2 (vraag en antwoord 4)
- **Literatuur:**
Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 1: Jakobus 1 en 2) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip

- Combineer het tweede gedeelte van deze schets met het hoofdstuk over barmhartigheid uit de Handreiking 'Bijbelse woorden 3'.
- Voor de inleider: Lees Luk. 10:25-37 (met name vers 33-37) of Luk. 18:18-30 (met name vers 18-23) waarin het gaat over de barmhartige Samaritaan.

Startopdracht

Laat de jongeren de foto's in de schets bekijken en hun eerste gedachte opschrijven. Het is ook mogelijk om zelf meer foto's mee te nemen met de tegenstelling tussen rijk en arm en om die foto's op te hangen. Kies er dan voor om de jongeren langs de foto's te laten lopen en ze hun eerste reactie op een eigen papier te laten schrijven. Bespreek de verschillende antwoorden. Laat ze ook aangeven waarom ze een bepaald persoon wel / niet zouden willen ontmoeten.

Alternatieve startopdracht

Vertel een inleidend verhaal over een aankoop op marktplaats die er op internet prachtig uitzag. Mooie foto's, zag er als nieuw uit. Toen je bij de verkoper ging kijken, bleken de foto's te kloppen en blij ging je met je vondst naar huis. De volgende dag bleken er echter verborgen gebreken in je aankoop te zitten. Dingen die je van de buitenkant niet zag, maar die wel degelijk mis waren met het object. Op internet stond geen telefoonnummer van de verkoper meer. Je bent in de maling genomen!

Trek aan het einde van je verhaal de lijn door naar menselijke relaties. Wat je ziet, klopt niet altijd met de werkelijkheid. Bespreek in de groep de ervaringen van jongeren met een dergelijke situatie.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 2:1-13 1. Wat wordt tegen de man met de sierlijke kleding gezegd? 2. Wat wordt tegen de man met de slechte kleding gezegd? 3. Wat is de inhoud van de Koninklijke wet?	Bijbel Jak. 2:1-13 1. Over welke rechters wordt in vers 4 gesproken? 2. Waarom heeft God de armen uitverkoren? 3. Wie ontvangen een onbarmhartig oordeel?
Keuzevragen Vragen: 1, 2, 3, 5 Stellingen: 1 Leesstukjes: Ik let op... Ik doe... Wat zegt Jakobus? Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4 Stellingen: 1, 2 Leesstukjes: Ik let op... Ik doe... Werkweigering of discriminatie? Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme
Overige verwerking Opdracht 'discriminatie' Puzzel	Overige verwerking Opdracht 'discriminatie'

D. Antwoorden en suggesties

Vraag

1.
 - a. In het antwoord moet in ieder geval naar voren komen hoe beide mannen eruit zien en waar ze een plaats krijgen.
 - b. Ze hebben alleen maar gekeken hoe de persoon eruit ziet (de buitenkant). Vergelijk dit met Samuël die een koning moet gaan zalven (1 Sam. 16:1-13).
 - c. Het uiterlijk (lichaam, lichaamstaal, kleding, verzorging, spraak, taalgebruik, enz.) is meestal het eerste wat we van iemand opmerken. Vervolgens verbinden we hier een eigen (vaak foute) conclusie aan.

Ik let op... Ik doe...

Maak in de bespreking van dit leesstukje duidelijk dat wij niet beter zijn dan de gemeente waar Jakobus zijn brief aan schrijft.

Vraag

2.
 - a. Het staat niet in de Bijbel hoe deze man zich gevoeld zal hebben. Wijs de jongeren erop dat ze zich moeten proberen te verplaatsen in de gevoelens en gedachten van deze man. Hij zal zich vernederd gevoeld hebben, juist ook omdat de tegenstelling zo groot is. Mensen die zo behandeld worden, kunnen doen alsof het hen helemaal niet raakt. Zo beschermen ze zich tegen zichzelf en hun pijn. Maar van binnen doet het heel zeer.
 - b. Zie ook het antwoord bij het leesstukje 'Ik let op... Ik doe...'
 - c. Ga integer met deze vraag en de antwoorden om. Mogelijk zijn er jongeren in de groep die dit soms of regelmatig meemaken. Denk ook aan jongeren die pesten of gepest worden (of waar je als leidinggevende een vermoeden van hebt). Ga in op de gedachte zoals genoemd bij 2a. Onverschilligheid betekent absoluut niet dat iemand zich niet gekwetst of vernederd voelt. Zoals de rijke man zich geveild gevoeld zal hebben, zo heeft de arme man zich gekwetst gevoeld. Kwetsen en vernederen doet altijd pijn. Het raakt je innerlijk. Waarschuw de jongeren er ook voor om anderen niet te kwetsen of te vernederen. Iemand raakt hierdoor (blijvend) beschadigd.

Stelling

Het gelezen gedeelte uit Jakobus maakt duidelijk dat het niet naar de wil van God is, als we iemand buitensluiten. We moeten de naaste liefhebben als onszelf. Als we in ons eigen leven merken dat we op dit gebied zondigen, dan is er (concrete) bekering nodig. 'Die zegt, dat hij in het licht is, en zijn broeder haat, die is in de duisternis tot nog toe.' (1 Joh. 2:9). Maar in diezelfde brief staat ook: 'Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid.' (1 Joh. 1:9).

Wat zegt Jakobus?

Het gaat hier om arme mensen die de Heere vrezen. Laat in het antwoord duidelijk naar voren komen dat wat de mensen over deze arme mensen zeggen precies tegengesteld is aan datgene wat de Heere over hen zegt.

Vraag

3.
 - a. Discriminatie is zonde. In de kerk van Christus zijn geen rangen of standen. Voor God zijn we allemaal hetzelfde (zondaar in onszelf en voor God, we kunnen alleen van genade leven). Je mag wel iemand eren om de gaven die iemand heeft gekregen, maar niet zodat anderen daaronder lijden.
 - b. Zie ook het antwoord bij onderstaande opdracht.

Opdracht: artikelen verzamelen die over het onderwerp 'discriminatie' gaan

Neem het breed: discriminatie op grond van geloof, uiterlijk, intellect, afkomst, enz.

Denk hierbij aan artikelen over: minderheden, minderheidsgroeperingen, christenen/islamieten, visie op samenwonen/vrouw in het ambt/gemoedsbezwaarde ambtenaren, homoseksualiteit, weigeren om iemand aan te nemen voor een bepaalde baan, bedrijf dat weigert om opdracht uit te voeren waarin Gods Naam wordt onteerd, enz.

Werkweigering of discriminatie?

Het is heel belangrijk wat het betreffende bedrijf in haar regels en voorwaarden heeft staan. Als hier duidelijk in staat dat er geen materiaal wordt gemaakt dat aanstootgevend is en waarin Gods geboden worden overtreden, is hier geen sprake van discriminatie. Al zal dit door de opdrachtgever wel zo gezien worden. Als niet duidelijk is beschreven wat het bedrijf wel en niet doet, komt het bedrijf in een lastige situatie. Er kan niet aangetoond worden waarom de opdracht wordt geweigerd en dan kan het geïnterpreteerd worden als 'discriminatie van de persoon'. Het doel van dit leesstukje is dat discriminatie ook heel subtiel kan zijn of dat iets als discriminatie wordt gezien wat het niet is.

Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme

- Rijke man die de Heere vreest: Abraham, Job, David, Salomo
Arme man die de Heere vreest: Lazarus (Luk. 16)
- Rijke man die de Heere niet vreest: Saul, Nabal
Arme man die de Heere niet vreest: de moordenaar aan het kruis die zich niet bekeerde
- Laat de jongeren ook aangeven waarom ze voor dit antwoord kiezen. Wat is er aantrekkelijk aan? Laat bij het antwoord van de 'rijke arme' naar voren komen dat wat zij hier ontvangen weinig kan lijken, maar dat wat voor hen weggelegd en bewaard is, heel veel is! Denk ook aan Psalm 4 vers 4 berijmd: 'Gij hebt m' in 't hart meer vreugd gegeven, dan and'ren smaken in een tijd. Als zij, door aards geluk verheven, bij koorn (koren) en most (wijn) wellustig leven, in hunnen overvloed verblijd.'
- Door de zonde zijn we allemaal rijke armen. Rijk in onszelf en arm in de Heere (Openb. 3:17 en Jes. 55:1-2). Wijs op de noodzaak van bekering, van een persoonlijk geloof in de Heere Jezus als Borg en Zaligmaker. De Heere Jezus zegt: 'Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel?' (Matth. 16:26a).

Vraag

4. a. De wet vormt een eenheid. Alle geboden behoren tot de wil van die ene God. Wie in één gebod struikelt, is schuldig geworden aan alle geboden. (Vergelijk: één barst en de hele ruit is

gebroken, één schakel die losraakt en de hele ketting is gebroken.) Gal. 3:10: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.'

b. In de Koninklijke wet gaat het over het liefhebben van God boven alles en de naaste als jezelf. Dit is ook terug te vinden in de Tien Geboden. Het is niet mogelijk om te zeggen dat we de geboden van de eerste tafel (liefhebben van God) wel houden en de geboden van de tweede tafel (liefhebben van de naaste) niet. De wet vormt een eenheid. Het kan dus niet dat we zeggen dat we God dienen en dat we onze naaste vernederen.

c. De rijke jongeling zei dat hij alle geboden van zijn kinderjaren af had onderhouden. Hij kon echter zijn geld en goed niet loslaten en had dit lief boven alles. Hiermee stond hij schuldig aan de hele wet.

Stelling

De bedoeling van deze stelling is niet om een bepaalde gelatenheid aan te praten of makkelijk over de zonde te praten als: 'Het heeft toch geen zin aan dit of dat gebod te houden, want je struikelt toch zo vaak.' Wél moet aan de orde komen dat we niet wat kunnen 'liefhebberijen': dit gebod wel, dat gebod niet. Het gaat God om ons hart en als we de Heere liefhebben zullen we naar ál Zijn geboden willen leven.

Vraag

5. De zaligspreking: 'Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden' (Matth. 5:7).

Antwoord puzzel

Weest dan barmhartig, gelijk ook uw Vader barmhartig is (Luk. 6:36).

E. Extra voorbereiding

Startopdracht: zorg voor 10 foto's van personen. Zorg dat er afwisseling zit in de foto's (koning, bedelaar, streng ogend persoon, deftig iemand).

Schets 4 – Let op je woorden!

A. Doel

Betekenis benoemen: In deze Bijbelstudie gaat het over het gebruik en misbruik van onze tong en over de uitwerking die onze taal heeft in het leven van onszelf en het leven van anderen.

Actualiteit: Je tong gebruik je de hele dag. Jongeren spreken zelf en worden geconfronteerd met gesproken en geschreven taal om hen heen. In deze taal heeft de duivel heel veel macht. Als je ziet wat op Hyves gekrabbeld wordt of wat jongeren op een schoolplein tegen elkaar zeggen, blijkt dit onderwerp erg actueel. Bedoeling is dat ze gaan nadenken over de gevolgen die het spreken heeft.

Christus centraal stellen – de persoonlijke spits: Nooit zullen we onze eigen tong kunnen bedwingen. Dit kan alleen door het genadewerk van Christus. Hij is de Enige Die nooit iets verkeerd heeft gezegd, in Zijn mond is geen bedrog gevonden (1 Petr. 2:22). Daarom is er voor jongeren, die dagelijks struikelen in hun woorden, vergeving mogelijk. De Heilige Geest verandert naar het beeld van Christus, Die in Zijn spreken nooit struikelde.

B. Achtergrondinformatie

- Deze Bijbelstudie gaat over de tong. Dit onderwerp heeft Jakobus al eerder genoemd. In hoofdstuk 1 vers 19 zegt Jakobus dat de mensen traag om te spreken moeten zijn. In vers 26 zegt hij dat je je tong in toom moet houden.
In hoofdstuk 2:12 zegt hij dat je spraak zo moet zijn dat het past bij het geloof in de Heere Jezus.
In hoofdstuk 3 gaat hij verder in op het gebruik van de tong. Het christelijke leven is totaal van karakter, allesomvattend. Er is niets in ons leven aan te wijzen of Gods Woord zegt er iets over. Het is een heel gevoelig onderwerp, maar Jakobus laat het niet onbesproken.
- Jak. 3:6: De tong is de as, waar het rad van onze levensontwikkeling omheen draait. Als de tong wordt ontstoken in de hel, zal niets door dit vuur onaangetast blijven. Dit ruïneert mensenlevens. De duivel is meer bezig met het brandend houden van het tongvuur dan we denken. Als Christus in ons leven komt, gaat ons leven om een andere as draaien. Dan wordt het ons gebed: Laat U mijn tong en mond toch welbehaaglijk wezen.
- Goed spreken is het zeggen van het juiste woord op het juiste moment. Het is ook de beheersing over je behoefte om iets te zeggen wat je eigenlijk niet moet zeggen.
- De bron van je leven komt in je spreken openbaar. Je spreken laat zien waar je op aan bent gesloten.
Bron satan: jaloers, egoïstisch, aardse zorgen en verlangens, ongeestelijke gedachten en ideeën, wanorde, kwaad – wereldse wijsheid: onvrede, afgunst, ruzie, geen gebed, kwaad

op straat brengen, eigen wil doordrijven, zelfzuchtig, liefdeloos, eerzuchtig, hard, koud en liefdeloos. In deze aardse wijsheid wordt het werk van Gods Geest gemist.

Bron Christus: genade, liefde voor anderen, vrede, hoffelijkheid, toegewijd aan anderen, ernst, doortastendheid, rustige vriendelijkheid, goedheid – hemelse wijsheid: naar Christus als opperste Wijsheid luisteren, zien van het doel van ons leven, hoe we ons leven hebben in te richten, leren om verstandig te handelen en juiste beslissingen te nemen, weten wanneer we moeten zwijgen en spreken, wat we moeten doen en laten. Onze levenswandel laat zien of we werkelijk wijs zijn: het juiste inzicht dat ons leert wat er in elk voorkomend geval gedaan moet worden. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Zie de tip voor de inleider (in ledenboekje)
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 3 (vraag en antwoord 6), HC zondag 40 (vraag en antwoord 105), HC zondag 43 (vraag en antwoord 112)
- **Literatuur:**
Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 2: Jakobus 3-5) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip bij het lezen van de Bijbelgedeelten

Gebruik ter voorbereiding op het lezen van het Bijbelgedeelte eens de Zweedse methode.

Print voor elke jongere het Bijbelgedeelte uit (met voldoende schrijfruimte).

Laat ze voor zichzelf het Bijbelgedeelte doorlezen en in de kantlijn de volgende symbolen toevoegen:

↑	iets over God
↓	iets over de mens
!	iets nieuws
?	iets wat niet begrepen wordt
→	iets om te gehoorzamen

Vervolgens kun je aan de hand van de vraagtekens, de uitroepetekens, enz. het Bijbelgedeelte gaan behandelen!

Startopdracht

Zet de kolommen op het bord/de flipover en laat de leden benoemen wat ze hebben opgeschreven.

Het is ook mogelijk om een aantal vellen papier waar alleen een +/positief of een -/negatief op staat door te geven. De jongeren schrijven een positief of negatief woord op een vel papier. Omdat de vellen papier door worden gegeven, zullen er een aantal vellen zijn met positieve woorden en een aantal met negatief gesproken woorden.

Alternatieve startopdracht

Het is ook mogelijk om de opdracht 'Wat doe jij?' aan het einde van de schets als startopdracht uit te laten voeren (zie uitleg bij onderdeel D).

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 3:1-18 1. Wat kunnen wij wel temmen? 2. Wat kunnen wij niet temmen? 3. Wat is de tong? (vers 8) 4. Wat doen we met onze tong? (vers 9, 10)	Bijbel Jak. 3:1-18 1. Wat kan iemand die niet in woorden struikelt eveneens? (vers 2) 2. Hoe wordt de tong genoemd? 3. Hoe laat je zien dat je wijs en verstandig bent? (vers 13) 4. Wat is aardse wijsheid? (vers 14-18) 5. Wat is hemelse wijsheid? (vers 14-18)
Keuzevragen Vragen: 1, 3, 4 Stellingen: 2, 3 Leesstukjes: Als je mond opengaat! Roddelen	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4 Stellingen: 1, 2 Leesstukjes: Als je mond opengaat! Roddelen De drie zeven
Overige verwerking Opdracht 'Zet woorden in de juiste kolom' Wat doe jij? Puzzel	Overige verwerking Opdracht 'Zet woorden in de juiste kolom' Wat doe jij?

D. Antwoorden en suggesties

Vraag

1. a. God heeft de mens goed en naar Zijn evenbeeld geschapen. Wie naar Adam keek, zag in hem iets van de Heere. Adam diende de Heere zoals de Heere gediend wil worden. Hij diende Hem met zijn hele hart, uit liefde, en loofde en prees God.
b. We hebben een tong gekregen om de Heere te loven en te prijzen. De tong leert ons hoe onze menselijke natuur er ten diepste uitziet. Goed geschapen naar Gods beeld, maar diep gevallen en verdorven.

Als je mond opengaat!

Stel de vraag of de jongeren denken dat het echt zo erg is. We kunnen dit beamen omdat Gods Woord het zegt, maar het gaat om het belijden en beleven. Waar de Heere werkt, laat Hij ook zien dat deze woorden echt waar zijn. Dat we ook wat ons spreken betreft onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.

In het vervolg van de schets gaat het onder andere over de vraag wat we daar dan van merken. Je kunt als leidinggevende deze vraag hier al wel vast stellen om de jongeren aan het denken te zetten.

• Tong	gebruikt om bedrog te plegen	voortdurend de leugen spreken
• Keel	geopend graf	er komt alleen vuil en stank uit
• Mond	vol bitterheid en vervloeking	lelijk over God en de naaste spreken
• Lippen	er is slangenvenijn onder	dodelijk vergif van kwaadspreken

→ Tip: Gebruik bij Rom. 3:13 en 14 de Kanttekeningen of een Bijbelverklaring zoals Matthew Henry.

Vraag

2. a. Jakobus bedoelt hier dat we, als we meester over iemand zijn, wel de gebreken van anderen zien en deze benoemen, maar niet die van onszelf. We heersen dan over een ander en berispen/veroordelen anderen lichtvaardig. Zie ook Matth. 7:1.
b. We mogen in ons spreken niet boven iemand gaan staan, maar naast iemand (dan keur je de zonden niet goed, dan waarschuw je, maar heb je ook jezelf leren kennen). Je spreekt dan uit de liefde. Het zit in ons om ons op te stellen alsof wij de wijsheid in pacht hebben. We hebben echter geen reden om ons te verheffen.

Stelling

Het meester zijn zoals in dit vers bedoeld, gaat over het heersen over iemand. Hierin is geen sprake van liefde, maar van hoogmoed. Als je iemand vermaant of terechtwijst doe je dit als het goed is uit liefde. Je hebt dan de ander op het oog. Dit is zelfs een Bijbels gebod (Spr. 24:11)

Vraag

3. a. Voorbeeld 1: paarden krijgen een toom in hun mond en door dat toom leiden we hun hele lichaam. Dat een paard links of rechts gaat, zegt niets over de toom of het bit, maar over de persoon die de teugels in handen heeft.

Voorbeeld 2: Een schip (groot en soms in zware stormen) wordt bestuurd door een klein roer.

→ Dieren en voorwerpen worden met grote kracht aan banden gelegd en moeten gehoorzamen; een klein toom en klein roer hebben grote kracht.

b. Ps. 141:3: 'HEERE! Zet een wacht voor mijn mond, behoed de deur mijner lippen.' Zoals we onszelf nooit voor één zonde kunnen bewaren, zo kunnen we ook onze tong niet zelf bedwingen. We spreken of onder de verderfelijke invloed van de duivel of onder de gezegende invloed van de Heilige Geest. Het is voor ons onmogelijk om onze tong in toom te houden, dit kan alleen door het werk van de Heilige Geest.

Vers 8: temmen: zo bedwingen dat ze geen kwaad meer doet. Jakobus ziet het niet als iets onmogelijks, maar als iets buitengewoon moeilijks wat alleen in Gods kracht (gebed) gedaan kan worden.

Zie ook Ps. 34:14 en 1 Petr. 3:10. Als Christus ons leven heeft, heeft Hij ook onze tong.

Stelling

We mogen ons niet verschuilen achter onze onmacht. Het moet onbestaanbaar voor ons worden dat onze tong onbedwingbaar is en dat we haar niet kunnen temmen. Altijd geldt: let op je woorden! Wat in het rijk van de natuur niet voorkomt (uit een bron komt geen zoet en bitter water voort), komt wel uit onze mond voort (we loven God maar spreken kwaad van onze naaste). We moeten het wel proberen (in afhankelijkheid van de Heere). Je kunt beter een brand bestrijden dan overal vuurtjes gaan stoken.

Vraag

4. a. Struikelen is een metafoor, een vergelijking voor zondigen, niet datgene doen wat we moeten doen. Elke dag zeggen we dingen die we eigenlijk niet hadden moeten zeggen (of zeggen we niet wat we wel hadden moeten zeggen!)

b. Het gebed en het leven naar het Woord is onmisbaar. Alleen de Heere kan ons voor struikelen bewaren. Ps. 17 vers 3 (berijmd): 'Ik zet mijn treden in Uw spoor, opdat mijn voet niet uit zou glijden. Wil mij voor struikelen bevrijden, en ga mij met Uw heillicht voor.'

Opdracht

Beïnvloed door de satan		Beïnvloed door de Heilige Geest	
Roddelen	Stoer spreken	Eerlijk spreken	Gunnend
Leugentje om bestwil	Grof en hard in je woorden	Oordelen	Waarschuwen
Oordelen	Liegen	Hoogachten van iemand anders	
Veroordelen	Jaloezie en egoïsme	Mild in je oordeel naar anderen	
Kwaad spreken	Eigen zin doordrijven	Wijze woorden	
Vloeken	Nijdig	Beleefdheid	
Overdrijven	Ruzie	Vriendelijk	
Kwetsen	Klagen		

Wat doe jij?

Bespreek deze vragen evt. in vier verschillende groepjes. De groepjes maken het concreet door het voorbeeld uit te spelen. Geef de opdracht dat ze de verschillende mogelijkheden laten zien van 'Wat doe jij?'. Zie ook de verwerkingsvorm 'Wat zou jij doen?' op de website. Tijdens de presentatie schrijven de jongeren in hun eigen boekje wat zij zouden doen.

Antwoorden puzzel

etin ijtraigpd doeroelden: niet partijdig oordelende
olv nva degoe hcetnurv: vol van goede vruchten
lov avn mrahbtgihraide: vol van barmhartigheid
shcebiedne: bescheiden

vgensieodn: ongeveinsd
gleijgzeegk: gezeggelijk
derevmaza: vreedzaam
vreuzi: zuiver

E. Extra voorbereiding

Als je de Zweedse Bijbelstudiemethode wilt gebruiken (zie onderdeel C), neem dan voldoende kopieën van het te behandelen Bijbelgedeelte mee.

Schets 5 – Vermaningen

A. Doel

Betekenis benoemen: In deze Bijbelstudie komen twee vermaningen naar voren. De eerste vermaning betreft onze houding bij het maken van onze plannen. In de tweede vermaning gaat het over ons bidden en onze gebedshouding.

Actualiteit: De jongeren leven in een maatschappij waarin alles draait om het hier en nu; waarin zoveel plannen worden gemaakt alsof we alles zelf in de hand hebben. Een afhankelijk en biddend leven is zeldzaam.

Christus centraal stellen – de persoonlijke spits: De Heere Jezus heeft Zijn discipelen leren bidden om alle geestelijke en lichamelijke nooddrift. In Zijn eigen gebed laat de Heere Jezus zien hoe dicht Hij bij Zijn hemelse Vader leefde. De Heere Jezus leert ons om in alles van Hem afhankelijk te zijn (indien de Heere wil, zo zullen wij leven). Dat is geen krampachtig leven, maar een leven dicht bij de Heere.

B. Achtergrondinformatie

- **Deo volente:**

- God heeft ons in Zijn wijsheid geen kennis gegeven van onze toekomst of van de tijd van ons leven. Onze tijden zijn niet in onze hand, maar in Gods hand (Ps. 31:16). We leven zolang als God het bepaalt en in de omstandigheden die Hij vaststelt.
- Er is een leven na dit leven. Het tegenwoordige leven is zo onzeker, het past ons om ons voor het toekomstige voor te bereiden en alles in gereedheid te brengen.
- We worden gewaarschuwd tegen het roekeloos vertrouwen op het voortduren van ons leven. Het maken van allerlei plannen alsof we zeker zijn van de toekomst. Het is ijdel om op iets goeds in de toekomst te rekenen, buiten de besturing van Gods voorzienigheid om. We leven in een maatschappij (en het vindt aansluiting bij ons zondige hart) waarin geen ontzag meer is voor Gods voorzienigheid.

- **Gebod:**

- In deze verzen gaat het niet om de inhoud van Elia's gebed, maar om een voorbeeld van de kracht van het gebed.
- Als we iets bidden in overeenstemming met Gods wil, dan zal Hij ons zeker verhoren. We mogen zowel om aardse als om geestelijke zegeningen vragen. God vervult niet al onze verlangens, maar als we Hem bidden om geloof, bekering, liefde, geduld, dan zal Hij dat

altijd geven! Paulus bad drie keer (drie perioden) of God hem wilde bevrijden van de doorn uit zijn vlees. Dat gebeurde niet, maar God zei wel: 'Mijn genade is U genoeg.' En die is ook altijd genoeg!

- Stel jezelf en de jongeren de vraag: Gaat het je om de gaven of om de Gever Zelf?

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Luk. 12:16-21
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 1, vraag en antwoord 1, HC zondag 10, HC zondag 45, vraag en antwoord 117 en 118, HC zondag 52 vraag en antwoord 129
- **Literatuur:**
 - Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 2: Jakobus 3-5) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
 - Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
 - Prof. dr. O. Hallesby – Het gebed – Uitgeverij Voorhoeve, Kampen
 - Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Startopdracht:

Houd het in de startopdracht bij een inventarisatie. Ga nog niet in op de vraag hoe ze deze plannen hebben gemaakt en of ze weten of deze plannen door zullen gaan. Dit komt in het vervolg van de schets aan de orde. Het is ook mogelijk om deze vraag algemeen te houden. De jongeren hoeven dan geen agenda mee te brengen, maar noemen verschillende dingen op voor de komende weken. Leuk om een overzicht op een bord te maken.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 4:3, 5:16b-18 1. Bidden de mensen in de gemeente nog wel? 2. Waarom ontvangen ze dan niet waar ze om vragen? 3. Waar bad Elia om? 4. Hoorde God dit gebed?	Bijbel Jak. 4:3, 5:16b-18 1. Waar bidden de mensen in de gemeente om? 2. Welk gebed vermag veel?
Keuzevragen Vragen: 1, 2, 3, 5, 6	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4, 5, 6

Stellingen: 1 Leesstukjes: De rijke dwaas Hoe maak je jouw plannen? Kwalijk bidden	Stellingen: 1, 2, 3 Leesstukjes: Hoe maak je jouw plannen? Kwalijk bidden
Overige verwerking Wat is een damp? Jouw gebed	Overige verwerking Wat is een damp? Jouw gebed

D. Antwoorden en suggesties

Vraag

1. Zijn te kleine schuren afbreken, grotere schuren bouwen, al zijn gewas en goederen in die schuren verzamelen, nog vele jaren genieten van zijn goederen en zijn rust, eten, drinken en vrolijk zijn.

De rijke dwaas

- Hij heeft zijn plannen gemaakt met de zekerheid dat alles goed zou gaan. Hij keek naar de omstandigheden (volle velden – dat betekent een goede oogst – dat betekent grote schuren – dat betekent overvloed – dat betekent nog lang kunnen genieten) en was niet afhankelijk van de zegen van de Heere. Hij had zelf zijn plannen gemaakt en geen rekening gehouden met God.
- Mogelijk werden zijn plannen nog wel door iemand anders uitgevoerd, maar de rijke dwaas zag er zelf niets meer van en kon er ook niet van genieten. Hij stierf in de nacht die volgde op de dag dat hij zijn plannen had gemaakt.

Vraag

2. Zie Jak. 4:14-15

Wat is een damp?

Maak bij deze opdracht duidelijk dat ons leven een damp is: niet degelijk of zeker, het kan gemakkelijk verstoord of verwoest worden (het blazen in de damp). Een damp zie je even en daarna vind je er niets meer van terug. Zo kwetsbaar is het leven ook. Er zijn mensen die uur en minuut van de zonsopgang kunnen berekenen, maar we weten niet hoeveel tijd een damp nodig heeft om te verdwijnen.

Jakobus gebruikt dit voorbeeld in relatie tot zijn voorgaande woorden. We kunnen allerlei plannen maken, maar wie zegt dat we er morgen nog zijn? Betrek hierbij de woorden uit Ps. 89: 'Het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur' en Ps. 103: 'Gelijk het gras ...', 'Gelijk een bloem ...', 'Dan knakt haar steel...', 'Men kent en vindt haar standplaats zelfs niet meer'.

Stellingen

- Het is goed om D.V. te zeggen als we een voornemen aan anderen bekend maken. Je kunt ook het woord 'hoop of hopen' gebruikt worden (bijvoorbeeld: Ik hoop zaterdag te komen). D.V. moet geen vlag zijn om de lading te dekken, het gaat niet om deze twee letters, maar om het besef dat het zo is.
- We kunnen makkelijk zeggen dat we 'natuurlijk' afhankelijk zijn van God en dat is zo. Maar kunnen anderen dat aan ons merken? Stralen we dit ook uit? Betrek bij deze stelling de woorden uit Jak. 2:17. 'Practice what you preach'. Doe wat je zegt!

Vraag

3. a. Dit is een heel persoonlijke vraag. Ga hier integer en tactisch mee om. Wijs de jongeren erop dat het erom gaat heel persoonlijk de toevlucht te nemen tot de Heere Jezus (in geloof, in gebed), heel je leven, al je zonden aan Hem toe te vertrouwen. Geheel en al te vertrouwen op Zijn volbrachte werk. En daar ook uit en naar te leven.
- b. Spr. 16:9: 'Het hart des mensen overdenkt zijn weg; maar de HEERE stiert zijn gang.' → Je kunt van alles plannen en bedenken, maar de HEERE staat hier boven en leidt alles naar Zijn raad/plan.
- Gen. 50:20: 'Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.' → De broers van Jozef verkochten hem uit jaloezie. Dat was verkeerd en strijdig met Gods Woord. Toch stond God daarboven. Als Jozef niet verkocht was naar Egypte had hij ook niet de dromen aan de farao uit kunnen leggen, de wijze raad kunnen geven om het koren op te sparen. Wat de broers met verkeerde bedoelingen deden (ze bleven daar ten volle verantwoordelijk voor want ze wisten dat het niet goed was) gebruikte God toch ten goede, nl. om het volk in leven te houden.

Hoe maak je jouw plannen?

Er zitten twee kanten aan deze stukjes tekst. Aan de ene kant moeten we onze verantwoordelijkheid ten volle nemen. Aan de andere kant hebben we ten volle Gods zegen en bescherming nodig. Laat het gebed geen 'sluitstuk' zijn, een gewoonte... omdat het zo hoort. Wijs op het belang van echte afhankelijkheid. Zie ook Ps. 127:1-2.

Stelling

Kwalijk bidden is bidden naar jezelf toe. Je gebruikt God om Hem voor jouw karretje te spannen. In vers 3 wordt gesproken over wellusten: zonden, verkeerde begeerten. Ook Gods kinderen kunnen kwalijk bidden. Dan bidden ze om dingen die niet zijn overeenkomstig het Woord van God, de Bijbel. Toch wil en zal Hij dit ook laten zien. De Heere Jezus leert Zijn discipelen hoe ze bidden moeten.

In het oprechte bidden is altijd te horen: 'om Jezus' wil'.

Vraag

4. God gebruiken om de wereld te genieten, gebeurt bijvoorbeeld als je bidt om genezing, maar zodra je dat ontvangen hebt, vergeet je God. Of je bidt om een bepaald bijbaantje, maar als je het krijgt, vergeet je Hem te danken. Je 'gebruikt' God om je eigen wensen gedaan te krijgen.

Je kunt ook de wereld gebruiken om God te genieten: bij alle goede gaven (gezondheid, verstand, eten, fijne dingen in het leven) besef je dat ze afkomstig zijn van een goede God (Jak. 1:17). Deze zegeningen brengen je ertoe om Hem te loven, te danken en lief te hebben.

Kwalijk bidden

Voorbeelden van kwalijk bidden:

- Om het in eigen begeerten door te brengen (zie stelling 3): beter eten, beter drinken, beter kunnen kleden. Deze zondige begeerten maken het gebed krachteloos.
- Niet vragen met het rechte doel of op rechte wijze; of niet gelovig en met aandrang.
- Op vrome, godsdienstige wijze de dingen van de wereld zoeken.

Vragen

5. Het gaat hierbij niet om personen en hun gebedsleven, maar om het aanhouden in het gebed bij de Heere. Je merkt het als iemand a.h.w. een geopende hemel heeft en echt met de Heere spreekt. Van dit bidden gaat iets uit, je hoort dat iemand zijn hart uitstort bij de Heere. Leg ook de vraag bij de jongeren neer of ze jaloers waren op dit bidden.
6. a. 1) Dat we die God aanroepen, die Zich in de Bijbel geopenbaard heeft (de drie-enige God; Vader, Zoon en Heilige Geest); 2) Dat we beseffen wie ze zelf zijn, klein en zondig, en met eerbied en ontzag tot God naderen; 3) Dat we erop vertrouwen dat God ons gebed (ver)hoort. Niet om iets in onszelf, maar alleen vanwege de Persoon en het werk van de Heere Jezus.

b. We mogen God bidden om alles wat we voor ons dagelijkse (aardse) en geestelijke leven nodig hebben. Dat betekent dat je mag bidden om eten, kleding, etc. (geen luxe, maar dat wat we nodig hebben). Vergeet echter vooral niet je geestelijke 'behoeften': een nieuw hart, geloof, bekering, de gave van de Heilige Geest.

c. Zelfs als jij helemaal niet het gevoel hebt dat God je gebed verhoort, toch zal Hij dat zeker doen. Want Hij is betrouwbaar!

Jouw gebed:

Ga als leiding ook na waar je iedere clubavond voor bidt, waar je soms voor bidt en waar je nooit voor bidt. Bespreek dit met elkaar als leiding, maar ook met de jongeren.

De club hoort bij de gemeente en is een onderdeel van de gemeente. Laat jongeren merken dat ze als club niet op zichzelf staan, maar bij een gemeente horen!

Bidden voor het gemeenteleven: voor zieken, voor hen die zorgen en verdriet hebben, voor de prediking, voor predikant en kerkenraad enz.

Bidden voor het gemeenteleven: of de Heilige Geest wil werken door het Woord, of er zaad in de goede akker mag vallen, om de droefheid naar God, om geloof en bekering, of het rijk van de satan ook in de gemeente afgebroken mag worden.

E. Extra voorbereiding

- Laat de jongeren hun agenda meebrengen.
- Zorg voor één of meerdere waterkokers.